

בע"ה ו' בכסלו תשע"ב

02.12.2011

גליון מס' 2679

פרשת ויצא

אחכה / מילים: עלי מוהר, לחן: מיקי גבריאלוב, ביצוע: אריק איינשטיין

כוח -	אחכה
תני לי כוח לסלוח	כל הלילה אחכה
את השקר לשכוח	וביום את הצאן
רק לזכור	אשקה
כי האבן לא היתה כבדה אז בשדה	ואחכה
כשפגשתי בך	
הו רחל	זמן ישטוף
אחכה לך	ושנה כמו יום
ואייחל וקולי יעקוב בליל	תחלוף
אחרי רחל	ולבי לא יחדל
	אהוב
אחכה	אותך, רחל
כל הלילה	
אחכה וביום את הצאן	
אשקה	
ואחכה לרחל.	

שעור פרשת השבוע: דובי גינזברג

ימי החול		שבת	
5.35	זמן תפילין / טלית	16.18	הדלקת נרות
8.58	סוף זמן ק"ש	16.25	מנחה א' 14.00 ב' 16.25
16.38	שקיעה		ערבית ושיעור
12.45	מנחה א' (בחד"א)	6.45	שחרית א'
		8.30	שחרית ב'
16.25	מנחה וערבית	11.30	קידוש
16.56	צאת הכוכבים	16.20, 13.30, 12.30	מנחה
20.10	ערבית	16.45	לימוד 'דור לדור'
7.30	שחרית נוער	17.14	צאת השבת

אחות תורנית השבת - חגית קאופמן

שבת
שלום

כיצד לדעת יעקב את האמן?

עם הגעתו של יעקב לחרון מתארת התורה כיצד הוא נפגש עם הרועים ליד באר המים. כהקדמה למפגש מתאר הכתוב את סדר היום הקבוע של רועי חרון (בראשית פרק כט, ב-ג): '... והנה שם שלשה עדרי צאן רבצים עליה פי מן הבאר והוא יִשְׁקוּ הָעֲדָרִים וְהָאֵבֶן גְּדֹלָה עַל פִּי הַבָּאָר. וְנָאֲסְפוּ שָׁמָּה כָּל הָעֲדָרִים וְגָלְלוּ אֶת הָאֵבֶן מֵעַל פִּי הַבָּאָר וְהִשְׁקוּ אֶת הַצֹּאן וְהִשִּׁיבוּ אֶת הָאֵבֶן עַל פִּי הַבָּאָר לְמִקְמָה'.

בהמשך הפסוקים חוזרת שוב נקודה זו. הפעם מסבירים זאת הרועים ליעקב כאשר הוא איננו מבין מדוע נאספים הרועים באמצע היום ואינם ממשיכים במלאכתם (שם, ז-ח): 'וַיֹּאמֶר הֵן עוֹד הַיּוֹם גְּדוֹל לֹא יֵת הָאֲסֹף הַמְּקַנָּה הַשֶּׁקוּ הַצֹּאן וְלָכֹו רְעוּ. וַיֹּאמְרוּ לֹא נוּכַל עַד אֲשֶׁר יֵאָסְפוּ כָּל הָעֲדָרִים וְגָלְלוּ אֶת הָאֵבֶן מֵעַל פִּי הַבָּאָר וְהִשְׁקִינוּ הַצֹּאן'.

מדוע מדגישה כל כך התורה את האבן הגדולה המונחת על פי הבאר? באופן פשוט יש לומר שכל ההקדמה סביב כובדה של האבן נועדה להעצים את מעשהו של יעקב כשהוא רואה את רחל מגיעה עם צאן לבן להשקותו (שם, י): 'וַיְהִי כַּאֲשֶׁר רָאָה יַעֲקֹב אֶת רְחֵל בֵּת לְבָן אַחִי אִמּוֹ וְאֶת צֹאן לְבָן אַחִי אִמּוֹ וַיִּגַּשׁ יַעֲקֹב וַיִּגַּל אֶת הָאֵבֶן מֵעַל פִּי הַבָּאָר וַיִּשְׁקֵךְ אֶת צֹאן לְבָן אַחִי אִמּוֹ'. וכדברי רש"י בשם המדרש: 'כזה שמעביר את הפקק מעל פי צלוחית, להודיעך שכחו גדולי'. הגדיל מרש"י ה'חזקוני', שרואה בכך את מטרתה של התורה בכל סיפור המפגש בבאר (חזקוני בראשית פרק כט, ב): 'כל הפרשה הזאת עד ויגל את האבן וגוי' לא נכתבה אלא להודיע כמה גדול כחו של יעקב'. אלא שהסבר זה תמוה. מדוע חשוב לתורה לצייר לנו את יעקב כאדם בעל כוחות גוף מיוחדים? יתירה מזאת, תיאורו של יעקב במקביל לעשו אחיו הגדול בילדותם (בראשית פרק כה, כז): 'וַיִּגְדְּלוּ הַנְּעָרִים וַיְהִי עֲשָׂו אִישׁ יָדָע צִיד אִישׁ שֹׂדֵה וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם יֹשֵׁב אֲהָלִים' גורמת לקורא לדמיין את יעקב כאיש רגוע ומראהו עדין לעומת אחיו (בראשית פרק כז, יא): 'הֵן עֲשָׂו אַחִי אִישׁ שָׂעִר וְאֵנְכִי אִישׁ חֲלָק'.

נראה כי ניתן לראות במעשה גלילת האבן מעל פי הבאר נקודה אחרת. בפסוק מופיע מעשהו של יעקב כך: 'וַיִּגַּשׁ יַעֲקֹב וַיִּגַּל אֶת הָאֵבֶן מֵעַל פִּי הַבָּאָר'. המילה 'וַיִּגַּל' מופיעה עוד פעם אחת בלבד בתנ"ך בניקוד זהה אך במשמעות אחרת (תהלים פרק טז, ט): 'לָכֵן שָׁמַח לִבִּי וַיִּגַּל כְּבֹדִי אֶף בְּשָׂרֵי יִשְׁכֵּן לְבַטְחִי' (ראו בפירוש המהר"ם מרוטנבורג על פרשתנו שעמד על זיקה זו). בסיפורנו – משמעותה גלילה (שורש ג.ל.ל), ואילו בספר תהילים – משמעותה שמחה וגילה (שורש ג.י.ל). העובדה כי מילה זו מופיעה בשני מקומות בלבד יוצרת זיקה וקשר ביניהם. כשנעיין שוב בפסוקי הפרשה נוכל לגלות מה גרם ליעקב לקום, לעשות מעשה ולגול את האבן: 'וַיְהִי כַּאֲשֶׁר רָאָה יַעֲקֹב אֶת רְחֵל בֵּת לְבָן אַחִי אִמּוֹ וְאֶת צֹאן לְבָן אַחִי אִמּוֹ וַיִּגַּשׁ יַעֲקֹב וַיִּגַּל אֶת הָאֵבֶן מֵעַל פִּי הַבָּאָר'. ראייתו את רחל, בת דודו, והרגשתו כי היא האשה המיועדת לו היא זו שגרמה לו לחוש שמחה עילאית. הרי זוהי ממש מציאות החוזרת על עצמה. כשם שעבד אברהם זוכה לסיעתא דשמיא ומייד עם הגעתו לבאר בחרון הוא נפגש עם רבקה, כך גם יעקב מרגיש את אותה השגחה פרטית הממלאת אותו בתעצומות נפש ליד הבאר בחרון. כאשר האדם מלא שמחה ומוטיבציה יש ביכולתו לעשות פעולות שהוא עצמו לא היה מאמין שהוא מסוגל לבצע אותן. לא הכח הפיזי אלא גבורת הרוח של יעקב גללה את האבן. 'לָכֵן שָׁמַח לִבִּי וַיִּגַּל כְּבֹדִי' – הוא זה שגרם ליעקב לקום ולבצע את 'וַיִּגַּל אֶת הָאֵבֶן מֵעַל פִּי הַבָּאָר'.

זה היה השבוע

בשבת שעברה ציינו את שבת הארגון של בני-עקיבא. תפילה חגיגית התקיימה בערב שבת, וגם סעודה של חבריה ב', פעולה של השליחים, קידוש ותערוכות של החניכים שהוצגו בסניף לגאווה ליבם של ההורים. גם העיתון "שלכת", ההולך בעקבות אחיו הגדול – "עלים", חולק לכל המשתתפים, ובו כתבות מפרי עטם של החניכים. במוצ"ש התקיימה התהלכה המסורתית, ולאחריה מופע דגלנות והופעות. במפקד דיברו ענת אש, מרכזת ו. חינוך, חגית לנדסמן בשם ההורים, והשליחים בשם התנועה. הופעות החניכים הוקדשו לנושא החודשי, "קדש חייד", וכמובן התקיימה גם השבעה לשבט החדש – "איתן".

בטח שמתם לב **לתמונות היפות התלויות בלובי חדר-האוכל.** בתמונות נראים שדותינו בהשקיה ותמונה של יוסי אילן, לזכרו. את התמונות צילם שגיא אורן.

ביום שני בערב התקיימה ההצגה "אות מאבשלוס" בעקבות ספרה של נאוה מקמל-עתיר אודות סיפורו של אבשלוס פיינברג. ההצגה היתה מיוחדת מאד, וכללה גם הופעה מרשימה של הסופרת עצמה, גם ליווי מוזיקלי של נגן, וגם הופעות קצרות של שחקנית מתוקה בשם שיפי אלוני. הסופרת הצליחה לרתק את הקהל הרב שבא שגדש את אולם אשל, בסיפורים מאחורי הקלעים על גלגולי כתיבת הספר, ועל הדמויות ההיסטוריות המופיעות בו. היא הרצתה ברהיטות ובדרמטיות – וגם בהומור, והרצאתה, יחד עם הופעות הנגן והשחקנית נשזרו יחדו למופע תרבותי ומקסים. תודה רבה לוועדת תרבות שזימנה לנו ערב יפה ומעשיר זה. תגובות נוספות בעניין:

עוד צרה ואבשלוס / מ'י קסט.

בעקבות ההצגה - המצוינת לדעתי - על הספר "אות מאבשלוס", שראינו השבוע, רצייתי ליידע את המעוניינים להוסיף מידע, שיש בספריית הילדים ספר דק-חוברת, שנקרא **"שרה ואבשלוס אנשי ניל"** - גאולה כהן בראיון אישי עם רבקה אהרונסון.

הספר קריא מאוד, מלווה בתמונות מקוריות של המשפחה ובמכתבים אותנטיים של אבשלוס ושרה. הספר מאיר באור מיוחד את דמותה של רבקה אהרונסון, שיכלה לחוש כעס כלפי אחותה, ששבתה את ליבו של אבשלוס, ומתוך הראיון עם גאולה כהן מתברר שכל השנים לא נישאה למרות שהייתה רק מאורסת לאבשלוס, והמשיכה לאהוב ולהעריץ את אחותה ואת אבשלוס. מומלץ.

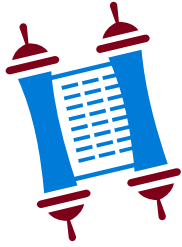
בצקבות ההצגה מספרת מריט בן-3:

למדתי בביה"ס בפרדס חנה עם כל הבנים של מייסדי חדרה. איתי למדו גם שרה חנקין – בת אח של יהושוע חנקין (שהיתה ישנה אצלי לעיתים קרובות) וגם דוד שהם, הבן של צילה שהם, אחות אבשלוס. הוא היה אבא של אבשלוס שהם ז"ל, הגיבור השני של הספר.

אני זוכרת שדוד שהם ואמו, יחד עם ונעמי שמר ז"ל ושולי נתן תבדל"א היו בסעד בערב שנערך בחדר-האוכל הישן, עוד לפני שנבנתה התוספת של חדר-האוכל החדש, אולי בשנת 1958.

לאחר שיצא הספר "אות מאבשלוס" התקשרתי לסופרת. לפני שפגשתי בה בהצגה חשבתי שהיא מבוגרת לפחות בדור ממה שהיא באמת. אחרי ההצגה הבנתי שהיא התקרבה לסיפור דרך ספרה של דבורה עומר, ולא מהכרות קרובה עם הדמויות עצמן... ניגשתי אליה גם אחרי ההצגה לספר לה על הכרותי עם אנשי המשפחה, והיא היתה מאד פתוחה ורצתה לשמוע עוד ועוד.

זה משהו מיוחד לעם-ישראל, שבסיפורים היסטוריים כאלה כל פעם מתגלה משהו חדש, עוד מישהו שמכיר או מוסיף פרטים – אין עוד עם כזה שחי את העבר כך וצמא לדעת ומוסיף גילויים כל הזמן.

דיווח אישיבת הצוות לליווי הרב

לחברים שלום,

בשבוע שעבר התכנס הצוות לשיבה ראשונה לשנת תשע"ב כשעל הפרק מספר סעיפים כפי שיפורט להלן:
א. בקרוב תובא לאסיפה המלצת הצוות להאריך את כהונתו של הרב ארי כרב הקהילה בתום השנתיים הראשונות לכהונתו. חברים שמעוניינים יכולים לפנות בשבועות הקרובים לכל אחד מחברי הצוות כדי להאיר ולהעיר בנושא.

ב. חברי הצוות תומכים בהצעתה של גילי זיוון להגדיר כי כל שיעור המפורסם לכלל הקהילה בעלון או בלוח המודעות וכד' ייועד מלכתחילה לגברים ונשים כאחד אלא אם הוגדר בפרסום אחרת. ההצעה הועברה להנהלת הקהילה.

ג. בסיכום של "אחרי החגים" דן הצוות בסוגיית "חתן תורה וחתן בראשית". דיון זה מהווה המשך לדיון שערכנו לפני החגים בסוגיה זו. הובא לידיעתנו כי ישנם חברים וחברות המתקשים לקחת חלק ולהזדהות עם מנהג זה, שעניינו לתת כבוד והערכה לאדם מסוים מן הקהילה, משום שאין הוא כולל את ציבור הנשים בקהילתנו. ב"ה נתברך קיבוצינו בפעילות תורנית ענפה, בפעילות ציבורית ובמעשי חסד רבים ובהם שותפות ופעילות נשים רבות הראויות גם הן להערכה שכזו.

קיימנו בעניין זה דיון פתוח ומשמעותי ועלו בו, בין השאר, הרעיונות הבאים:

- להעניק את ה"תואר" למשפחות ולא ליחידים. אמנם בעליה לתורה יכובד האיש אך בשיקולי הבחירה (המתבצעת ע"י ו. דת), בפרסום השמות ובמסיבת החתנים יינתן המשקל למשפחה (לבני הזוג) ולא לאדם יחיד (רעיון זה כבר הוצע על ידינו ליישום לפני החגים).

- לחלק את הכבוד והתואר בצורה שווה, בכל שנה יבחרו איש אחד ואשה אחת (שבעלה, בנה, או קרוב משפחה אחר יזכה בעליה לתורה), מעין "חתן תורה וכלת בראשית".

אנו, חברי הצוות, רואים חשיבות גדולה לאפשר דיון ציבורי בנושא זה וקוראים לחברים להשתתף בדיון ולהביע את דעתם מעל דפי העלון או בפניה לאחד מחברי הצוות.

יחקה לנא

בשם חברי הצוות- הרב ארי, חנוש, תרצה ומתניה רפל.

נר זכרון: י' בכסלו – יום השנה לפטירתו של חברנו חיים ריבלין ז"ל (תש"ע)
יג' בכסלו – יום השנה לפטירתה של אמה-אסתר (אמא פולק) ז"ל

ראיון עם עליזה אולדפדן

השבוע סיימה עליזה גולדפדן את עבודתה כאחראית על ההדפסה והשכפול. לרגל פרישתה ביקשנו, דרורה ואני, לראיין את שותפתנו לחדר עריכת העלון, ולשמוע ממנה מעט מילות סיכום.

עליזה, האם תוכלי לספר קצת על התקופה הראשונה שלך בקיבוץ?

אני עליתי מאורוגוואי בגרעין יחד עם אבא שלי – סבא דוד. אבא שלי, שגר לאחר-מכן בסעד שנים רבות, היה תופר. בגלל עבודתו חשבו כנראה שבוודאי גם אני יודעת לתפור, ולכן הכניסו אותי לעבודה כתופרת... כאן התחנתתי עם גרט גולדפדן ז"ל. גרט הביא גם את אביו לקיבוץ, שהיה איש מאד מיוחד שאהבו במשפחה ובקיבוץ.

באילו עבודות נוספות עבדת בסעד?

הייתי במשך שנים רבות מטפלת בבתי-ילדים: הייתי מטפלת תינוקות, וליוויתי אותם מאז שהם נולדו. טיפלתי בארבע קבוצות של ילדים, שכל אחת מהן ליוויתי במשך ארבע שנים. אני גם הקמתי משחקה לילדים, בצריף ליד פעוטון אשל, שפעלה חמש שנים, והורים וילדים באו להחליף שם משחקים. היו שם ספרים לילדים ומשחקי קופסא, וכמו בספריה השאילו והחזירו ונהנו... היום הצריף הזה כבר לא קיים.

היתה תקופה גם שעבדתי עם ילדים בגיל-הרך שהיו להם בעיות בדיבור. עשיתי קורס בבי"ח קפלן, שם למדתי איך לעזור להם. היה מרגש לראות כאשר הילדים התקדמו ולמדו לומר מילים חדשות. לאחר מכן נכנסתי לעבודת המזכירות.

ספרי לנו על עיסוקיך במסגרת העבודה במזכירות.

ישבתי במזכירות הטכנית, והייתי מדפיסה מכתבים, עונה לטלפונים. אני מדברת מלבד עברית גם יידיש גם אנגלית וגם ספרדית, וכך הייתי יכולה לעזור לאנשים שהיה להם קשה עם העברית. הכי אהבתי את המענה לטלפונים, כיוון שכך הייתי יכולה לדבר בכל מיני שפות. אני למדתי באורוגוואי לפני שהגעתי ארצה עבודה משרדית. לאחר 8 שנים עברתי לחדר שהיום יושב עפר, שם עבדתי בהדפסה ושכפול. כששרה עברון נכנסה לתפקיד עשינו החלפה של החדרים, ומאז אני נמצאת בחדר הזה, של מערכת העלון.

וכאן בחדר ההדפסות, מה כללה עבודתך?

עשיתי שכפולים לחברים ולוועדות, הדפסתי את העלון, שלחתי עלונים החוצה בדואר לקיבוצים ומוסדות, הייתי אחראית על הזמנת חומרים למכונה, וגם על הוצאת דרכונים ואישורים למשרד הפנים.

ועכשו, מה התוכניות?

אני בת 79 (לא מתביישת בגילי...), אני יוצאת לחופש, עוד לא יודעת בדיוק מה אעשה.

מאחורי הקלעים, אנחנו יכולות לספר, שעליזה היתה מאד מסורה לעבודתה, וגם כאשר לא תמיד הרגישה טוב או גם כשהגיל מאפשר כבר לנוח, עליזה תמיד הגיעה לעבודה ורצתה לתרום כפי יכולתה. עליזה מאד מסודרת ודייקנית – היא מראה לנו כרטיסיות של פרטים אישיים שהכינה בכתב-ידה לכל החברים, לפני עידן המחשב, ואת העלוניים השמורים אצלה בקלסרים מסודרים. תודות לסדר שלה, כאשר אני צריכה פרט ביוגרפי כלשהוא על חבר, או כשאני לא זוכרת מה התפרסם ומתי – לעליזה יש תשובות.

עליזה מקפידה מאד גם על האסטיקה – כתב-ידה תמיד מסודר ונאה, והעמוד הראשון של העלון צריך לעבור את מבחן עינייה לפני שיקבל אישור הדפסה (אבוי, במבחן הזה אני לא תמיד מקבלת "עובר", שכן היא רגישה יותר ממני לצד הגרפי של העלון..א.פ).

את מכונת הצילום היא מנקה בעדינות וביסודיות כאילו היא מטפלת בפרח יקר ערך.

אנו רוצות להודות לך עליזה על עבודתך המסורה לצידנו במערכת, ועל שעזרת "ליילד" את העלון כל שבוע מחדש, בסבלנות רבה, גם כשהמכונה לא פעם נתקעה... לרחל ברזלי ולנילי סלנט, המחליפות את עליזה, בהצלחה!

דרורה ואפרת

הכן אופק לחורף

החורף שהגיע אלינו, ב"ה, על גשמי המבורכים, מסמל עבור רבים את עונת הצינון והתחלואים. העונה הגשומה מזכירה את שבריריותו של הגוף ואת עדינותה של מערכת החיסון. הפרשי הטמפרטורה בין פנים וחץ, גשמים ורוחות, היובש שנוצר בחללים מחוממים והשהייה במקומות סגורים - כל אלה מחלישים את הגוף והופכים אותו טרף קל לחיידקים ולוירוסים.

האם ניתן להתכונן מראש לתחלואי החורף, ולהקדים תרופה למכה?

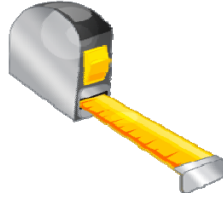
על פי הנטורופתיה, הכנה נכונה של הגוף תאפשר לנו להתגונן מפני וירוסים, חיידקים וזיהומים אחרים, וחיזוק המערכת החיסונית, יאפשר לגוף יכולת תגובה מהירה ומיטבית.

ניתן לתמוך במערכת החיסון באמצעות מזונות וצמחים מסוימים, ואפשר בהחלט, עם תזונה נכונה, פעילות גופנית ותפילה, לעבור את החורף בבריאות ובשלום!

בימי החורף נעבור לתזונה מחממת, המבוססת על אבות המזון בצורתם הנקייה והפשוטה:

- **ירקות** - להרבות באכילת ירקות בכלל, ומבושלים או מוקפצים בפרט. מומלץ להעדיף מזונות כגון: גזר, בטטה, דלעת, דלורית ואכילה של **שורשים** הנחשבים מזינים ובעלי אנרגיה חמימה.
- **קטניות** - שעועית, חומס, אפונה, עדשים, קינואה ועוד. לשלב במרקים להעשרת מרקם וטעם, וגם לאכילה כתבשיל.
- **דגנים מלאים** - אורז מלא, גריסים, שיבולת שועל, כוסמת וכדומה הם מקור לפחמימות מורכבות ולסיבים, ומתאימים לאכילה בכל ארוחה: בבוקר לחם מדגן מלא או דייסת שיבולת שועל, בצהריים אורז מלא ובערב מרק גריסים.
- **C השיאים** - לויטמין C חשיבות מרובה במערכת החיסון, וכיום כבר ידוע ומוכח כי ויטמין C תומך ומשפיע על התאים החיסוניים. כדאי בהחלט לצרוך ויטמין C כחלק מהתזונה היומיומית, דרך אכילת **ירקות טריים וחיים**: גמבה, לפל, עגבנייה ועוד, ו**פירות העונה**: הדרים למיניהם, לימון, תפוחים ירוקים וגויאבה.
- **מים** - יש להקפיד על שתיית מים גם בימי החורף, למרות שהקור מטשטש את תחושת הצמא. הכמות המומלצת היא 8-10 כוסות מים ליום. כדאי מאד לשלב חליטות צמחים, ללא קפאין, כמו: קמומיל, גיינג'ר, קינמון ועוד...
- **תבלינים** - מעבר להיותם נותני ומשפרי טעם, הם מסייעים בחימום הגוף, דרך המזון. ניתן להשתמש: בכורכום, כמון, קארי, פלפל שחור, פלפל חריף, רוזמרין ועוד... כמו כן מומלץ להוסיף למזון **שום** המסייע לחיזוק המערכת החיסונית של הגוף, ונוגד וירוסים וחיידקים.
- חשוב **להימנע** ממוצרים העלולים להחליש את המערכת החיסונית כגון: מזונות עתירי סוכר, מזון מעובד, מוצרים עם שומן מוקשה וטראנס, מוצרים משומרים, צבעי מאכל וחומרים משמרים.
- **פעילות גופנית** - חשוב מאוד להכניס לסדר יומנו פעילות גופנית, כל אחד ע"פ יכולותיו ונטיותיו. במחקרים רבים נמצא קשר בין פעילות גופנית ובין מערכת חיסון תקינה. יש בקיבוץ שפע של אפשרויות: חדר הכושר, חוגי תנועה, טאי צ'י, התעמלות (וזומבה...), וכן הליכה בצוותא (או לבד) בכביש העוקף. שילוב פעילות גופנית כחלק אינטגרלי ממהלך השבוע מבטיחה לנו רציפות בתחזוקת הגוף וכמובן גם שיפור מצב הרוח. בתפילה לבריאות איתנה ושמחה,

הורים וילדים

אפה fe מידה

בהמשך לכתבה של רחל ברזילי "מתי באמת תדע שהתקבלת לקיבוץ?" החלטתי לקחת את זה לכוון מדור "הורים וילדים", ולבדוק את השאלה: האם ילדך הוא נורמאלי? לשם כך, יש לענות על מספר שאלות, כאשר מידת הנכונות מדורגת על סקאלה מאחד עד חמש: 1 - במידה רבה מאוד ו- 5 כלל לא. לאחר שדרגתם את כל השאלות, יש לחשב את הסכום הכולל של התשובות לציון סופי הנע בין 10-50 (אם זה מעניין תמשיכו לשאלות, אם לא - אפשר לדלג לכתבה הבאה). להלן השאלות:

1. ילדך מתעורר ומתארגן באופן עצמאי מבלי שתבקש ולו פעם אחת: נטילת ידיים, צחצוח שיניים וכו' (1,2,3,4,5).
2. הילד ממלא כל בקשה שלכם מיד, ללא ויכוח וללא צורך לחזור על כך עשר פעמיים (1,2,3,4,5).
3. הילדים לעולם לא רבים ביניהם. (1,2,3,4,5).
4. ילדיכם לעולם לא זכו להערת חינוך מתושב אכפתי. (1,2,3,4,5).
5. "מחברת קשר" של הילד מלאה במחמאות על התנהגות למופת. (1,2,3,4,5).
6. ילדכם מרים את הכלים מהשולחן בגמר הארוחה, ועוזר במטלות הבית. (1,2,3,4,5).
7. בבית שורר שקט וסדר מופתי גם אם משאירים את הילדים לבד לדקה! (1,2,3,4,5).
8. ילדיכם מבינים את הצורך שלכם לישון מנוחת צהרים בשבת. (1,2,3,4,5).
9. ילדיכם לא יכנסו לכולבו גם אם הם משחקים במגרש המשחקים הסמוך. (1,2,3,4,5).
10. כמעט שכחתי, ילדכם השאיר צלחת ריקה! (1,2,3,4,5).

דרך אגב אם חייכתם במהלך קריאת השאלות אפשר לעבור למסקנה האחרונה...
להלן התוצאות:

ציון 10-20 - ילדיכם חנונים אמיתיים, עד כדי קנאה. עתידם מובטח בעולם הניהול.
ציון 20-30 - ילדיכם נמצאים בדיוק בטופ של עקומת גאוס. תנו להם להשתחרר...
ציון 30 ומעלה - ילדיכם הכי נורמאלי שיש!!!

דרך אגב, בדקנו את ילדינו לפי מבדק זה והתוצאות היו מעניינות, אך מפאת כבודם וצניעות הפרט והילוד, אנחנו שומרים את התוצאות לעצמנו.

ענת פז, קובי אפרהם.

קצת מהנצנה המשפחתון

אז נכון, עבר קצת זמן מתחילת השנה, אך בכל זאת ננצל את המקום לברך את שתי בנות השירות החדשות שלנו, הדר ונגה, בברכות הבאות ובשנה מלאת סיפוק וכיף.

נברך גם את אשר (כתה ה') ואופק (כתה ו') שהצטרפו אלינו בתחילת השנה. שניהם השתלבו במהירות בביה"ס, במפ"ל ובמשפחתון, ואנו מאחלים להם הרבה הצלחה.

מזל טוב ליהודית ושחרית לרגל כניסתן להדרכה, יישר כוח על העבודה הרבה שהשקעתן בחודש ארגון, גאים בכן! מריסול, ליאל, הודיה ואשר, היה כיף גדול לראות גם את ההשקעה שלכם במשך החודש ואת התוצאות המדהימות שראינו בשבת.

עוד מזל טוב ענק לששון שחגג בר מצווה לפני כחודש, היה מיוחד ומרגש! רצינו להודות לכל האנשים שהתגייסו, ותרמו ממרצם להצלחת השבת והמסיבה, ובכלל לקיבוץ כולו על החיבוק הגדול שעטף את ששון, את הילדים ואותנו.

בהזדמנות זאת אנחנו רוצים להודות למשפחות המארחות המסורות, על החום והאהבה שהן מרעיפות על הילדים שלנו וכן למשפחות שלמה ולנדסמן שקיבלו לחיקן את ילדי המשפחתון החדשים.

אין ספק שהאווירה הטובה במשפחתון והצלחתם של הילדים מושפעת רבות מהתמיכה והקבלה של הקהילה המדהימה בסעד ואנו אסירי תודה על כך!

אלצה וחנה.

"אניט טוביט באמצע הדרכה.."

לאחר שנתיים בהם עשיתי שירות לאומי מחוץ לקיבוץ, חזרתי הביתה והתחלתי לעבוד גם בבני עקיבא. במהלך חודש הארגון פשוט התפעלתי כל פעם מחדש מכל האנשים הכל-כך נפלאים שיש לנו בקיבוץ!!

כל אדם שבקשתי ממנו עזרה נענה בשמחה ועשה את הכל בחינך ובמאור פנים! איזה כיף לגור במקום כזה! אני רוצה להודות לכל מי שעזר לנו בהפקת השבת:

לאירית ברט וצוות ענף המזון שהיו כל כך קשובים ועשו את עבודתם בשלווה ובשמחה.

למויטלה גינזברג שעוד לפני שאמרתי מה אני צריכה כבר הכל היה מוכן בסניף.

לשושנה דביר שעזרה לנו כל כך בכיף, לדותן גולדנברג על ההגברה והתאורה, לכל ההורים שהתנדבו ועזרו המון, לענת אש על כל העזרה והסיוע בכל דבר שצריך, לבוגרי הסניף שעזרו כל כך!

ולמדריכים היקרים שעבדו כל כך קשה החודש!

אז באמת תודה לכל מי ששכחתי ולכל חברי הקיבוץ שלנו! אשריי שזכיתי!

במ"ח למנו"ע, שירית לנדאו

"הודו לה' כי טוב כי לאולם חסדו"

רצינו להודות לכל מי שטרח ועמל בארוחות הערב הטעימות, הפינוקים הטובים ולכל מי שהיינו בליבו.

תודה לכם משפחה גדולה שמחבבת ואוהבת. היה לנו כייף גדול לחזור הביתה לאחר הלידה.

תודה לכל השואלים והמתעניינים שבבילים.

תודה לכם אנשים יקרים...

חמי, שהם ויהונתן קבלן

הודעות אולצת תרבות

רגע לפני שאתם מתכננים את תוכניות חג החנוכה, להלן תוכנית התרבות בחנוכה:

"חנוכה מוזיקאלי":

יום חמישי, כ"ו כסלו 22.12, בשעה 20:45:

צבי זלבסקי ובניו בניגונים חסידיים, שירי קרליבך, שירי חנכה ועוד, מופע מרגש וסוחף.

יום שני, ל' כסלו 26.12:

"צלילים מספרים" - שיר סופר, מוזיקאי ומטפל בצליל וקול במופע מוזיקאלי המשלב כלי נגינה מתרבויות שונות ומכל העולם. המופע מתובל במנגינות עממיות, צלילים וסיפורים אודות כלי הנגינה ומקורם. אחה"צ - הופעה לילדים. בערב - הופעה למבוגרים.

נא רשמו ביומנים את התאריכים,

ו. תרבות.

ועוד לקראת חנוכה:

יריד הצדקה של חברת הילדים יתקיים אי"ה ביום רביעי, כ"ה כסלו, נר שני של חנוכה בשעות אחה"צ.

ו. חינוך

לדקלה ואחיה הימן
למיכל ואיתן הימן
למרים ויהודה שלמון
ולכל המשפחה
מזל טוב מקרב לב
להולדת הבת-הנכדה-הנינה

למתי ויהודה רפפורט
ולכל המשפחה
מזל טוב וברכות
לבת-המצווה של חן
בתם של אפרת ודני רפפורט

לדניאלה ותדהר ג'קסון
לשרה ודוד ג'קסון
ולכל המשפחה
ברכת מזל טוב לבבית
להולדת הבת-הנכדה

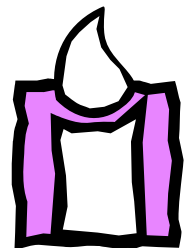
צדכון פנואל הפנסיה

לציבור החברות והחברים שלום,
לאחרונה קבלנו לתיבות הדואר שלנו דוחות מקרנות הפנסיה, חלקינו מ"עתודות" הותיקה וחלקינו מ"גלעד" או מקרנות אחרות בהם מופקדים עבורנו כספים לגיל פרישה.
אני מבקש להפנות את תשומת הלב למספר דברים:

1. המידע בדפים אלו הוא מידע אישי ולכן יש לשמור דפים אלו ולבדוק אותם.
2. חברים שכבר מקבלים פנסיה יכולים להעביר את הדף לתא דואר של ו. פנסיה – כיוון שהדוחות שלהם נבדקים על ידי.
3. בדפים אלו יש הן אינפורמציה לגבי השכר שלנו והן אינפורמציה לגבי ההפרשות שנעשו עבורנו לקרנות הפנסיה.
4. יש לבדוק היטב את הדברים הבאים:
  - א. פרטים אישיים ובעיקר תאריכי לידה ותאריכי הצטרפות לקרנות.
  - ב. שכר והפרשות נגזרות, שהם אכן מתאימים למה שידוע לנו ממקומות העבודה שלנו.
  - ג. עובדי חוץ שבינינו, כדאי גם לבדוק את עלות דמי הניהול.
5. במידה ומתעוררות שאלות או אי הבנות ביחס לרשום בדפים, ניתן לפנות אלי בימי ג' בין השעות 15:00 – 20:00 (אז אני נמצא בחדר של צוות פרט- מול הסנדלרייה) או בשעות הערב הביתה.
6. מספר הטלפון הנייד שלי, שלא נמצא ברשימת הטלפונים הסלולאריים הוא 052-6043265.
7. חברות/חברים המעוניינים להגדיל את ההפרשות שלהם לקרנות הפנסיה או לפתוח קרנות חדשות, מוזמנים להתקשר ולשמוע על האפשרויות הידועות לי (אני אמנם לא יועץ – אבל חשוף לאפשרויות), כמובן שניתן לפנות גם לכל יועץ מורשה שעוסק בתחום.

גבת פנואל, אבי האפרין – רכז ליוות פנסיה

במלאת 30 יום ללכתו של חברנו יוסי אילן ז"ל נערוך ערב לזכרו.
בערב נעלה מזכרונותיהם של עובדי הגד"ש שעבדו יחד עם יוסי ז"ל.
הערב יתקיים ביום א', 18.12, כב' בכסלו. היציאה לבית העלמין בשעה 15:45.
חברים ובנים שעבדו עם יוסי ומעוניינים לקחת חלק בערב מתבקשים ליצור קשר עם ניר קסלר/ זני אריאל/ דובי גינזברג.

ענייני הנהלה הקהילה

פרשת ויצא

היציאה מהקיבוץ היא לא פעם מסוכנת, בעיקר מכיוון שהדרך מימין ומשמאל, רוויה בשטחים מתים. נהגים – אנא, עיצרו בעצור! קיבלנו תזכורת כואבת גם לאחרונה, המצטרפת לתאונות ולכמעט תאונות שאירעו בכניסה. מוטב לאבד... וכו'.

פטל ילדה את תות

למי שלא יודע- פטל היא הסוסה במשק חי, ולאחר ששלגיה (גם סוסה..) מסרה נפשה המיוסרת לבורא, זכינו בסייחה חדשה, פרי בטנה של פטל שבאה לאויר העולם אחרי הריון ממושך, וציפייה מורטת עצבים (של הילדים...). ההתרגשות רבה. שמה בישראל – תות. ילדים-נא להיזהר- הכניסה פנימה לתוך האורווה מסוכנת. פטל שומרת בקנאות על התינוקות החמודה, וזה פשוט מסוכן בשלב זה. ואם בסוסים מדובר- בקרוב נקבל את "סופה" - סוסה יבנאית וותיקה, שנמכרה לבוגר חברת הנוער לפני מספר שנים, והוא החליט כעת לתרום אותה לקיבוץ. היא תצטרף לחוות הרכיבה הקטנטונת שנפתח כאן.

אלה ברכב, ואלה בסוסים

אנו מניחים שרוב החברים בכל זאת יעדיפו לנסוע ברכב. אנו משתדלים לעקוב מקרוב אחרי עלויות ענף הרכב. כפי שיפורסם בקרוב בתוכנית התקציב של הקהילה, אנו עומדים לסיים את השנה, חרף כל המאמצים, בגרעון של 100,000 ₪. גרעון זה נוצר כיוון שהוזלנו את השעות היקרות, וכיוון שמחירי הדלק עלו, ולא עידכנו את מחירי הקילומטר. בישיבת צוות הרכב, סיכמנו שלא להעלות לחברים את מחיר הקילומטר בשלב זה, אלא לסבסד את הגרעון התקציבי בכספי הקהילה, על ידי העברת רכיב ניכוי הרכב, ממשכורות החברים מחזיקי רכב עבודה, לטובת סעיף הרכב לחבר. משתמשים שאינם חברים (תושבים נקלטים, ועצמאות כלכלית) ישלמו החל מינואר 2012 את העלות המלאה – תוספת של כ- 18 אג' לקילומטר. כמו כן, אנו עושים מאמצים רבים להקטין את הוצאות המערכת, בין השאר על ידי הכנסת רכבים חדשים זולים יותר. לאחרונה חידשנו רכב רנו פלואנס, סולר, אוטומטי, כמו כן הכנסנו רכב לוגן ידני חדש, 7 מקומות. רכבים אלה מוזילים את סך העלות. נסיעה בטוחה ונעימה.

"ואם בגבורות- 80 שנה"

ברוח ערוץ 2, נאחל להמל, להגיע לגבורות. כולנו עוד נפעמים מהסתערותו על הפורצים בידיים חשופות, שחסכה לנחום ולגיין להכין סרט לערב סיכום שנה. עם כל זה, אסור שנשכח שהדברים מורכבים הרבה יותר. ראשית, אם אתה לא המל, אל תמהר לקפוץ על חבריה כאלה. זה יכול להיות מסוכן מאד. שנית, זה מחייב אותנו לפעול בנושא תגבור השמירה, כפי שכתבתי בפעם הקודמת. הנחת העבודה שלנו היא שברוב המקרים החדירות היו, ותהיינה, דרך הגדר החל מאזור החממה, ועד לאזור האבוקדו. על כן יש להגביר נוכחות בצד החיצוני של הגדר. הוכנה תוכנית שעיקרה תגבור השמירה באדם נוסף בשעות הקטנות של הלילה, בין השעות 00:00-04:00, ברכב סביב הגדר, ובמקביל יציאת השומר השכיר של פוינט ברכב השמירה, לסיבובי היקף חיצוני, במעגל השדות הגובלים בקיבוץ, בבחינת הרחקת האיום מהגדר, ומתן תחושת שליטה מרחבית. בימים הקרובים ישלח דף הסבר על התוכנית.

עוד זה מדבר וזה בא....שעת חשיכה באחד מערבי השבוע הנוכחי. מרצדס שחור ובו שני בני מיעוטים נכנס לקיבוץ, וחונה ליד ח"א. אחד יוצא. ניגש לאיזור הכספונט שלנו. מתעכב קמעא, חוזר לרכב, עולה על רכב לבן שמחכה גם הוא בחוץ. "אל תדאגי, אנחנו עובדים פה במוסך", הוא משיב לאישה מבוהלת שמבחינה במעשיו... שני הרכבים מסתובבים ויוצאים החוצה.

סיבוב תמים? – מי יודע? סיור הכנה לפריצה נוספת? - אולי. מדוע השומר בשער לא עצר אותם בכניסה? מדוע לא שאל?! - "אתה יודע, יש כאן הרבה רכבים שנכנסים, כל רגע, מה אני יכול לעשות...". כן, אני יודע. גם אני שומר כאן.

יודע, וממאן להבין. מה צריך לקרות כדי שאנחנו נבדוק ונשאל כל רכב שנכנס. צריך שיקרה חלילה אסון, ואז נתעורר???

צוות בניה פרטית

כזכור, ועדת תכנון עוברת על כל תוכנית בנייה פרטית של חברים המעוניינים לבנות. מטרת הדיון בוועדה, לבחון שאלות של הסביבה ההיקפית, בעיות ניקוז, ענייני אסתטיקה, השתלבות במרחב, צמידות לשכנים, וכדומה. אליסף ריכז זאת בשנים האחרונות במסירות רבה, בנוסף לפרויקטים נוספים שהוטלו עליו, ולעבודתו בסייפן. אליסף סייע לחברים בהוצאת היתר הבניה, וכן בוועדה המקומית – שמעונים. אליסף שב לעבודה מלאה בסייפן, ושינינו מעט את עבודת הצוות על מנת לתת מענה יעיל ומהיר לחברים. הצוות ימשיך להיות מבוסס על ועדת תכנון (מוישליה, משה פירסט, אתי קימלמן, מנהל הקהילה, ומנחם ניב שירכז את הצוות). בנוסף לכך, נצרף לדיוני הצוות את מפקח הבניה – עומרי, העובד בסעד כבר מספר שנים לשביעות רצוננו הרבה, על מנת שיוכל לחזק את המבט המקצועי. אנו בוחנים את הדרך הנאותה גם לסייע לחברים בהוצאת היתר הבניה בשמעונים. פרטים יימסרו לבונים. לאחרונה הותרה הרצועה במקצת, וחברים העמידו פרגולות, מחסנים ודברים נוספים ללא קבלת אישור מסודר. על מנת לשמור על החוק, מחד, ועל מראה הקיבוץ מאידך, אנו מצפים שכל בניה החורגת מקו הבית (כולל פרגולה...) תועבר לעיונו של מרכז הועדה-מנחם, אשר יחליט לפי הצורך, האם הנושא מחייב דיון בוועדה מלאה, כמפורט לעיל. יהי רצון שנוזכה לבנות ולהיבנות..

הדשא של בית הכנסת ירוק יותר

משום מה, יותר ויותר קונה לו מקום של כבוד, מנהג זאטוטינו להעביר את זמן התפילה בשבת במשחק כדורגל מרגש על דשא בית הכנסת. החבר'ה מגיעים עם כדורים, בוחרים קבוצה, ו"וירים קרן לעמו.."
איני נותן עצות להורים כיצד לקרב ילדיהם לבית הכנסת, למרות שלענ"ד יש במשחק המוני וקולני של כדורגל על דשא בית הכנסת, משהו לא ממש חינוכי וראוי. אותי מטרידה העובדה שיש בכך גם לא מעט פגיעה בצמחייה המקיפה, בדשא עצמו, בשיחים שנשתלו, וכו'. לעוד מישהו זה מפריע???

בית אנה

כך יקרא מעתה הבית החם לחיילים הבודדים. לפני למעלה משנה תרמה אנה פריימן עבור שיפוץ הבית סכום נכבד מחסכונוניתה. ראינו לנכון לכבדה על ידי קריאת הבנין על שמה. הנזי תלה שלט נאה שהוצמד לקיר הבית. נאחל לאנה הרבה בריאות בשם כולנו, ולחיילים הבאים בשערי הבית, נאחל שתמיד ירגישו כאן בבית.

מהת *life*, אפר.

הזמנה - שולחנות עגולים (מתוך עמוד"ש, הדף השבועי של הקבה"ד)

ביום חמישי, י"ב כסלו (8.12) נשב, יחד עם אלפי אנשים בכל רחבי הארץ, סביב שולחנות (עגולים או מרובעים) וננסה תוך שיח משותף, להגיע לרעיונות, יוזמות ומחשבות שעשויים לקדם את החברה הישראלית למקום טוב יותר, צודק יותר, בדרך של פעולה והשפעה. האירוע יתקיים בחסות העיתון דה-מארקר, ושותפים בו גופים רבים. תנועת הקיבוץ הדתי הצטרפה ליוזמה מתוך אמונה שעלינו להיות שותפים לרצון הלא מובן מאליו שהוצב בפני האזרחים – לעבור דרך שיח, להשפעה. היעד שהציבו לעצמם המארגנים הוא 2021 שולחנות ברחבי הארץ. זאת ההזדמנות שלנו, חברי הקיבוץ הדתי, להיות מעורבים בחברה הישראלית. מגדל עוז, בני דרום, מעלה גלבע, בארות יצחק, שדה אליהו, לביא כבר בפנים, ועוד קיבוצים בדרך. פרטים על מוקדי ההתרחשות, השעות והמנחים יפורסמו בלוחות המודעות ובאתר הקיבוץ

הדתי – www.kdati.org.il . מצפים לכם!

את הסקירה כחלק מתוכנית המשק לשנת 2012, נקדיש הפעם לחממת סעד אסף. **אמריליס:** שנת 2011 התאפיינה בביקוש טוב לבצלים כולל לגדלים קטנים. שיווקנו את כל הכמות שהייתה לנו והתפלגות הגודל שלנו הייתה טובה. מחיר המכירה שלנו היה מעט גבוה יותר משנים קודמות כתוצאה מעליית מחירים בשוק. באופן כללי איכות הבצלים הייתה טובה, ולמעט מקרה אחד בארה"ב שעדיין בטיפול לא היו תלונות מצד הלקוחות.

השנה, בשונה משנים קודמות, ניהלנו את כל המשלוחים בעצמנו ולא דרך גורם מתווך – אגרסקו (אגב אנו עדיין מלקקים את הפצע של חוב החברה שטרם שולם לאחר קריסתה). היות ונערכנו מבעוד מועד, השיווקים עברו חלק וללא תקלות מיוחדות. לקראת עונת 2012 מתוכננת הקמת בית רשת לאמריליס בשטח של 20 דונם בקו 6, דבר שיעמיד את היכולת שלנו לשווק קרוב ל 2 מליון בצלי אמריליס בעונות הבאות.

קנה: שנת 2011 היתה שנת מפנה בענף זה אצלנו. הגדלנו משמעותית את שיווק זני העילית שלנו - כריזומים, ומתוכנן שיווק משמעותי של תרביות רקמה מתאילנד. בעונה הקרובה נשווק כ 100,000 יחידות ומתוכנן לעונה הבאה כ- 300,000 יחידות. כל זה מתבצע במקביל לתהליכי ניקוי הצמחים מווירוס שאנו מבצעים. בשנה הקרובה נסיים לנקות את כל הזנים שלנו ונהיה עם מלאי צמחים נקי לגמרי. נראה שנמשיך את ההתקשרות עם מכון וולקני לליווי מקצועי בנושא הווירוס. ראוי לציין כי בתחום של זנים נקיים מווירוס בקנה הודית אנו נמצאים בחזית הקדמה העולמית. נצטרך לבדוק איך ממשיכים את תהליך הטיפול של זנים חדשים היות ותוכנית העבודה עם המטפח הקודם נתקלת בקשיים שאין לנו שליטה עליהם. אנו מתכננים שמזרעי הקנה בעונת 2012 יהיו גדולים בכ 30% ממזרעי עונת 2011.

זרעים: סיימנו שנה מלאה של גידול בנפח הנוכחי של 18 דונם בכל מזרע (שני מזרעים בשנה). אין ספק שהדבר מכביד עלינו מאוד מבחינת כ"א בעיקר בעונת הסתיו. נצטרך להיערך לכך טוב יותר בעתיד. מעמדנו בחברת "הזרע" מתחזק מאוד, וכפי שקיווינו אנחנו נותני הטון העיקריים בחלוקת מכסות הגידול לכל עונה. נכנסנו השנה לפרויקט זרעי האבטיח בשדה פתוח ובבית רשת, ומבחינתנו הבדיקה הייתה מוצלחת מאוד. נסכם עם עצמנו ועם "הזרע" בזמן הקרוב את המשך הפעילות בתחום זה בעתיד (אבטיח בשטח פתוח).

תאילנד: העונה שחלפה הייתה הראשונה בה שיווקנו אמריליס ליצוא מהחוה שלנו בתאילנד. שלחנו מכולה אחת למספר לקוחות בארה"ב ומכולה שנייה למספר לקוחות באירופה. למרות התנאים הגרועים שהיו באסיה, בקירור ובמשלוח, הבצלים הגיעו טוב לחו"ל ולשביעות רצון מלאה של כל הלקוחות. עובדה זאת תקל עלינו להגדיל כמויות בשנה הקרובה. לשתילת ינואר 2012 אנחנו מתכננים 20 דונם שהם כ- 240,000 בצלים ליצוא ב 2013. במקביל, נמשיך עונה נוספת לבדוק את היתכנות ייצור הזרעים בחווה ולאחריה נקבל החלטה האם להרחיב את הגידול בתאילנד.

השקעות: כפי שכתבתי, מתוכננת הקמת בית רשת לאמריליס בשטח של 20 דונם, ובנוסף הקמת חממה לקנות (מטע לצמחי אם) בשטח של 10 דונם במבנה אחד בקו 6. ההקמה מתוכננת לחודשים דצמבר – אפריל. היקף ההשקעה, כ 1.5 מיליון שקל. כמו כן אנו בודקים רכישה של מכונת מיון חדשה לבצלים וזאת דרך המסלול של חיסכון בידיים עובדות במנהלת ההשקעות של משרד החקלאות, המאפשר קבלת 40% מענק.

באופן כללי, על אף הקשיים הרבים בדרך, אנו מצליחים לעמוד בהצלחה רבה בתוכניות וביעדים שהצבנו.